

מה המצב?! - מיפוי צרכי בטיחות

חם על האש! ניהול מניעה וכיבוי אש

מרצה: צבי איזנמן M.Sc

4 ידיעות חמות.... משנת -05 - 06

בס"ד

הגורם האנושי כגורם לשריפה – ישיר

- מרפאת זמנהוף – היכן מכבים פה את הסיגריה!?!....
- מרפאה במחוז ת"א – כמה עולה רייח טוב!?!....

הגורם האנושי – האיום רחוק ממקום האש

- זבולון - מרפאת מומחים – מי צריך שיפוץ בסדר גודל של - 30 מליון ש"ח!?!

הגורם האנושי כגורם מדווח

- שרון – יש עשן בלי אש....

2

1. מה המ.צ.ב.!? – מיפוי צרכי בטיחות

בס"ד

חשיבות לימוד הנושא

מה מסוכן בשריפה!? וכמה אמורים להציל אותנו !?

- סכנות השרפה – חום, חנק : עשן (כולל חלקיקים) וגז רעיל
- תוצרי שריפה ועוד...
- בישראל כל 14 דקות פורצת שריפה (דו"ח שירותי כבאות 2002)
- בישראל - 1 כבאי לכל 6,000 תושבים.
- באירופה - 1 כבאי לכל 1,000
- באנגליה 1 כבאי לכל 500
- בארה"ב 1 כבאי לכל 280
- (בהתחשב בהיקף הבניה בעץ באירופה וארה"ב)

3

2. מבוא לפיזיקה וכימיה של האש

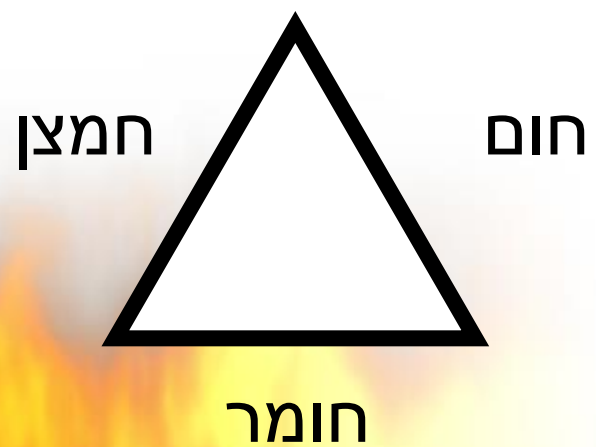
בס"ד

הגדרות - בעירה - (Combustion)

• תהליך אקסותרמי של תגובה מתמשכת עצמאית הכוללת מוצק, נוזל או פזה גזית

משולש האש

חומר - סיווג חומרים דליקים – מה לא נשרף?!!!

בס"ד

"הכל נשרף תלוי ברף" – כל החומרים על כדור הארץ
דליקים בתלות בטמפ' וריכוז/לחץ אדים

- חומר "לקיח" - עד 40 מעלות צלזיוס, .
- חומר "בעיר" - בין 40 ל - 800 מעלות צלזיוס.
- חומר ש"אינו בעיר" - מעל 800 מעלות צלזיוס.

- מסקנה: מה נשרף -> מצבי צבירה: מוצק - < נוזל -> גז

5

תהליכים בשרפה - נקודת הבזקה, שריפה/הצתה, חמצון

בס"ד

- נקודת הבזקה (Flash Point)

- נקודת שריפה (Fire Point) -

- נקודת הצתה (Ignition Point)

- תהליך החמצון (Oxidation)
וסכנת CO

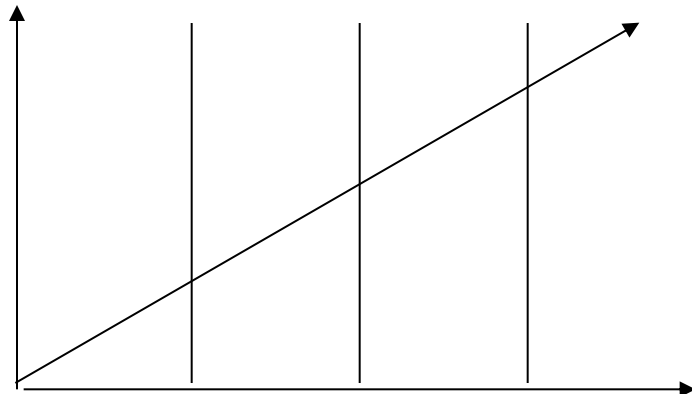

תהלכי הבעירה

בס"ד

טמפרטורה

זמן

אש   עשן   אור   חום

חנוקה
(שינויי טמפ')

- שלבים בחיי האש:
הבזקה, הצתה, בעירה,
דעיכה,

- 4 שלבי התפתחות
האש – איך מזהים אש
לפי שלב?

7

3. עקרונות לניהול מניעה וכיבוי אש - כללי

בס"ד

עקרונות מנהליים – תכנון מבנים ומסלולים

עקרונות הנדסים כללים

• בידוד – חומר הבערה

• השנקה – הורדת אחוז החמצן

בתערובת הדליקה

מתחת ל- 16%

• קרור – הורדת טמפ' מתחת

לנק' התלקחות

שיטת הכיבוי

קירור

השנקה

השנקה

השנקה

סוג השריפה

• מוצקים

• נוזלים

• חשמל

• גזים

8

חומרי כיבוי – טבלת התאמת חומר כיבוי – סוג שריפה

בס"ד

המטפה					סוגי שריפות	סימון היכר
אבקה יבשה	BCF	CO ²	מים קלים	מים		
	לדלקות קטנות		+	+	מוצקים: עץ, גומי, בדים וכו'	
+	+	+	+		נוזלים כגון: בנזין, נפט, שמן, כהל	
+	+	+			חשמל	
+				בלחץ קירור	גזים דליקים כגון: גז בישול, אציטילן וכו'	
מטפה מיוחד					מתכות קלות כגון: מגנזיום, אלומיניום	

אמצעי כיבוי

בס"ד

א. מטפים מסוגים שונים – הוראות הפעלה
ב. גלגלונים מים והידרנטים – 25 מ', הפעלה ע"י צוות של

- הפעלת המזנק

- סיוע במעברים

- סיוע בפריסת צינור

- דורש ביקורת: שבועית/חודשית/רבעונית

ג. מערכת מתזים – 24 שעות, הפעלה באמצעות חיישנים
(עשן, אש, חום)

ד. מערכת כיבוי אוטו – התאמה ללוחות חשמל, הלון (CO2)
סכנת חנק אדם

ה. שמיכה.

ו. מזנקי קצף .

* חשוב להתאים את אמצעי הכיבוי לסוג הדליקה.

10

ניהול מניעה וכיבוי שריפות (2)

תוך ואחרי

בס"ד

תוך

- דיווח – לחן מצוקה + שם, ופרטים .....
- מדוייקים: קומה, מחלקה, חדר וכו'
- ניתוק מתח חשמלי ומקור שריפה (גז לדוגמא וכו')
- נסיון כיבוי בהתאם לשריפה
- צימצום סביבה - סגירת דלתות אזור שריפה
- ציות להוראות צוותי חרום

אחרי

- טיפול בנזקים ונפגעים
- הפקת לקחים

סוגי המטפים

בס"ד

- מטף אבקה
- מטף גז
- הלון

התמונה באדיבות:
מר. אמיל כץ
מר. אלי קיסר

סדר פעולות בהפעלת מטף כיבוי

בס"ד

- קח את המטף בצורה בטוחה והנח על הקרקע

13

סדר פעולות בהפעלת מטף כיבוי

בס"ד

– קרע את סגר
(פלומבה) הפלסטיק
על ידי סיבוב הנצרה

14

סדר פעולות בהפעלת מטף כיבוי

בס"ד
בס"ד

- שלוף את הנצרה החוצה

15

סדר פעולות בהפעלת מטף כיבוי

בס"ד

- כוון את המטף לכיוון האש כ-30 ס"מ משורש הלהבה
- לחץ על ידית הפעלה לשחרור החומר

16

סדר פעולות בהפעלת מטף כיבוי

בס"ד

- כל הפסקת לחיצה על ידית הפעלה, תפסיק את הזרמת החומר

17

סדר פעולות בהפעלת מטף כיבוי

בס"ד

- בתום הפעולה, כשמחוג השעון מגיע לקו אדום - דאג להחזיר את המטף לשימוש חוזר על ידי חברות המוסמכות לכך.

18

